Dinsdag 7 Mei 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4803

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
[illegible] Postbus 80, Willemstad.
Redactie-adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

DE RUSSEN VERLATEN IRAN.

Men ziet hier de Russische strijdkrachten trekken door een stad in het Noorden van Iran op weg naar de Russische grens. Gisteren moest de evacuatie voltooid zijn doch de Iraanse regering deelde aan de Veiligheidsraad mede niet te hebben kunnen nagaan of zulks inderdaad geschiedde.

Motie van wantrouwen tegen Regering verwacht.

Engeland trekt troepen uit Egypte terug.

Truman ontwerpt wet voor militaire samenwerking Westelijk Halfrond.

BRITSE TROEPEN UIT EGYPTE.

Groot Britannië heeft voorgesteld om al zijn strijdkrachten uit Egypte terug te trekken en de verdediging van de belangrijke zone die sedert 1882 door de Britse troepen bezet werd over te laten aan de Egyptische strijdkrachten.

Een woordvoerder van het Britse Departement van Buitenlandse Zaken zeide dat dit aanbod voorafgaat aan de onderhandelingen voor de herziening van het Engels-Egyptisch verdrag en ten doel heeft te tonen „dat wij willen beginnen met een definitieve verstandhouding".

Ingelichte kringen zeiden dat de onderhandelingen om de phasen en data van de volledige Britse terugtrekking vast te stellen Donderdag zullen beginnen en vermoedelijk binnen twee weken beëindigd zullen zijn. Britse militaire kringen zeiden dat zich ongeveer 40.000 manschappen van de grondstrijdkrachten in Egypte bevinden. Er is ook een belangrijk aantal manschappen van de luchtmacht zomede materiaal en installaties, doch de omvang daarvan is niet bekend. Evenmin is de omvang van het marine-personeel te Alexandrië bekend. (Londen, (AP) 7.5).

TRUMAN ZOEKT INTER-AMERIKAANSE MILITAIRE SAMENWERKING.

President Truman heeft een wetsontwerp naar het Congres gezonden dat een militaire samenwerking met de andere landen van het Westelijk Halfrond beoogt. In zijn memorie van toelichting zeide hij dat de Amerikaanse republieken nieuwe verantwoordelijkheden hebben gekregen voor de gemeenschappelijke defensie op de handhaving van de vrede zodat het uiterst wenselijk is de militaire organisatie, opleiding en toerusting te standariseren gelijk aanbevolen door de Inter-Amerikaanse Defensieraad.

Volgens Truman zullen het leger en de marine in overleg met het Departement van Buitenlandse Zaken onder de nieuwe wet een algemeen program van samenwerking met de strijdkrachten der zuster-republieken kunnen uitvoeren, teneinde overal een gelijke technische standaard te verkrijgen. De President zal door de wet ook gemachtigd worden om militair- en scheepvaartmateriaal over te dragen aan de regeringen van andere Amerikaanse staten door verkoop of anderszins.

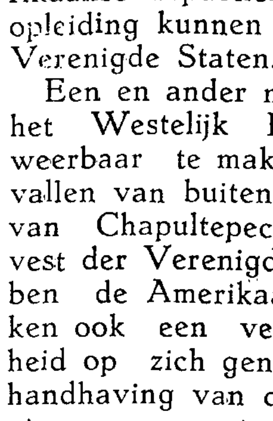
Truman zeide dat de militaire samenwerking ook kan worden uitgebreid naar Canada. Hij verklaarde, dat het geenszins in de bedoeling van de Noordamerikaanse regering ligt om een bewapeningswedloop onder de Amerikaanse landen te ontketenen. Materiaal dat niet overeenkomstig de standaard is zal daarom moeten worden ingeruild.

Officieren uit de andere Amerikaanse republieken zullen hun opleiding kunnen genieten in de Verenigde Staten.

Een en ander moet dienen om het Westelijk Halfrond beter weerbaar te maken tegen aanvallen van buiten. In de Acte van Chapultepec en het Handvest der Verenigde Landen hebben de Amerikaanse republieken ook een verantwoordelijkheid op zich genomen voor de handhaving van de vrede en de nieuwe wet strookt dan ook daarmede. (Washington, (AP) 6.5).

PROPAGANDA VOOR JOEGOSLAVIË.

door
Frank Brutto.

Een bevoegde bron deelde mede, dat de Geallieerde autoriteiten 120 rollen Canadees krantenpapier, gemerkt „Voorraden van de Herstel - Organisatie (UNRRA) voor Joegoslavië", die naar Triëst werden gebracht voor gebruik door drie nieuwsbladen, in beslag hebben genomen. Het papier werd uit Joegoslavië gezonden naar de nieuwsbladen „Il Lavatore" en „Prmski" die beide voor Tito zijn en „Corriere de Trieste" dat zich onafhankelijk noemt.

De rollen werden door de burgerpolitie in beslag genomen en bevinden zich thans in opslagplaatsen te Triëst terwijl regelingen worden getroffen om ze terug te zenden naar Joegoslavië. Herhaaldelijk zijn er berichten geweest volgens welke voorraden van de Herstel-Organisatie over de Morgan-linie worden gebracht om te worden verdeeld in de militaire zone waar de wegen beplakt zijn met slagzinnen om Tito te prijzen en de naasting van het gebied door Joegoslavië te eisen.

Berry White, hoofd van de Herstel-Organisatie in Triëst, zeide dat door het nauwlettend toezicht van de burgerpolitie het gebruik van zulke voorraden tot een minimum werd beperkt vergeleken bij hetgeen de Herstel-Organisatie besteedt aan de heropbouw van Joegoslavië.

Een der administratie-autoriteiten van de Herstel-Organisatie, die als inspecteur vaak de Morgan-linie oversteekt, zeide echter dat hij driemaal een vrachtauto zag met het opschrift „Van Tito", die voedsel van de Herstel-Organisatie brachten naar de militaire zone in Venezia Giulia.

Hij zeide zijn ontslag te hebben ingediend bij de Herstel-Organisatie als protest tegen de wijze waarop met de goederen wordt omgesprongen na aflevering in Joegoslavië. Hij vroeg evenwel om zijn naam niet te noemen alvorens geen volledig rapport naar Washington gezonden is (Triëst, (AP) 6.5).

DE PROTESTEN DER ARABIEREN.

800 Arabische vrouwen, geleid door Natel Magnaan van de Christenen en Zepha Chedaby van de Mohammedanen, demonstreerden Maandagmiddag van de Moskee van Omar te Jerusalem tot de Poort van Jaffa waar haar belet werd door de Palestijnse politie en de militairen om verder te trekken uit de oude stad. Zij droegen spandoeken mee waarop te lezen stond: „Deze beslissing is niet democratisch". En: „Onze grootvaders zijn hier geboren en wij zijn de stem van dit land".

Intussen deelde een zegsman van het Arabisch Bureau niet-officieel mede, dat de Arabieren in Palestina een nieuwe algemene staking zullen houden op Vrijdag aanstaande en „ditmaal worden wij gesteund door de gehele Arabische wereld".

Steun voor de staking werd bevestigd door berichten die ontvangen werden door vooraanstaande Arabieren. Men zegt dat alle Arabieren in Egypte en Irak zullen deelnemen aan de staking van Vrijdag. Niet-officieel werd ook vernomen dat de Arabieren in Syrië en Libanon een volledige staking zullen houden op Vrijdag als protest tegen het rapport van de Engels - Noordamerikaanse commissie.

Auni Bey Abdul Hadi, die door de Arabieren beschreven wordt als een der rechtskundige kopstukken van de Arabieren in Palestina, zou volgens een medewerker voorbereidingen treffen om het geval voor te leggen aan de internationale rechtbank te Den Haag waarbij hij Groot Britannië zal beschuldigen van schending van artikel 22 van de overeenkomst van de Volkenbond. De medewerker zeide, dat de eis zal verklaren, dat het rapport het mandaat schendt en indien aanvaard voldoende gronden biedt voor de ontbinding van het mandaat (Jerusalem, (AP) 6.5).

het nieuws van vandaag

De politiek van de regering ten opzichte van Indonesië schijnt geen instemming te vinden bij het Parlement, dat nog grotendeels uit Conservatieven bestaat. Zo wordt dan ook uit Nederland geseind, dat de Tweede Kamer vermoedelijk een motie van wantrouwen zal aannemen tegen de regering. Vooral de laatste verklaring van Logemann over de toekomstige status van Indonesië en de erkenning van het gezag der republiek in de niet bezette delen van Java en Madoera schijnt kwaad bloed gezet te hebben bij vele Kamerleden. De verkiezingen staan echter voor de deur en daarom is het beter de politieke ontwikkelingen van het ogenblik niet te snel te beoordelen.

Vanmorgen is intussen een eind gemaakt aan het leven van Anton Mussert, den Nederlandsen quisling, nadat de Koningin het verzoek om gratie van de hand wees. Nu de man dood is kan verder gezwegen worden over zijn handelingen vóór en tijdens de bezetting van ons moederland door den vijand.

Engeland heeft besloten zijn troepen uit Egypte terug te trekken en de verdediging van het Suez-kanaal over te laten aan de Egyptenaren. Dit werd in Londen bekend gemaakt nog voordat de onderhandelingen ter herziening van het Engels-Egyptisch verdrag zullen beginnen. Het moment is goed gekozen.

De gehele Arabische wereld is in rep en roer over het Palestina-rapport en Vrijdag gaat men weer staken. Het is maar te hopen dat het niet tot bloedvergieting zal komen.

De beslissing van de Britse regering ligt in de lijn van de politiek die Groot Brtannië thans voert. Zij is ook een logenstraffing van de bewering in het Sovjet-orgaan „Pravda" als zouden Groot Britannië en de Verenigde Staten de Verenigde Landen willen gebruiken als een instrument om de gehele wereld te overheersen.

De Russen daarentegen gaan lang niet vrijwillig uit Iran. Het is niet eens bekend of zij het land geheel verlaten hebben. Hussein Ala, de Iraanse Ambassadeur in de Verenigde Staten, deelde ten minste aan de Veiligheidsraad mede, dat zijn regering de toestand in Azerbeidsjan niet kent.

President Truman heeft tenslotte een wetsontwerp ingediend bij het Congres om te komen tot een nauwere militaire samenwerking met de andere landen van het Westelijk Halfrond. Hij wil de strijdkrachten van alle Amerikaanse republieken op gelijk peil brengen.

MET ITALIË KOMT MEN NIET KLAAR.

De Ministers van Buitenlandse Zaken die in Parijs confereren hebben besloten een aanvang te maken met de vaststelling der ontwerp-verdragen met de vroegere vijandelijke landen in de Balkan na te hebben toegegeven dat zij ten minste tijdelijk gefaald hebben in hun pogingen om een verdrag met Italië op te stellen. (Parijs, (AP) 6.5).

BESCHERMING BRITSE BELANGEN IN IRAN.

De Britse Onder-Secretaris voor Buitenlandse Zaken Hector McNeil zeide in het Lagerhuis, dat volgens zijn mening Iran op afdoende wijze zijn plicht zal nakomen om de Britse belangen in het Zuiden van Iran te beschermen.

De veiligheid van de Britse bezittingen aldaar werd in twijfel getrokken door het Conservatieve lid F. H. McLean, die erop wees dat de Britse troepen twee maanden geleden werden teruggetrokken (Londen, (AP) 6.5).

JODEN NAAR PALESTINA.

Naar vernomen wordt heeft de Britse regering machtiging gegeven dat 1014 Joodse refugié's, die reeds enkele weken te La Spezia in Italië werden opgehouden, vertrekken naar Palestina. Men verwacht dat zij Woensdag in twee schepen zullen vertrekken (La Spezia, (AP) 6.5).

BERECHTING IN BOEKAREST.

Een speciale Volksrechtbank in Boekarest is begonnen met de berechting van 16 personen die beschuldigd worden van oorlogsmisdaden. Hiertoe behoort oud-Maarschalk Ion Antonescu, gewezen dictator van Roemenië.

GEARRESTEERD.

Ingelichte kringen deelden mede, dat Kolonel André de Warvin, hoofd van De Gaulle's inlichtingendienst in oorlogstijd, en ongeveer vijftig van zijn officieren van de geheime politie zijn gearresteerd. Men zeide niet wat hun ten laste wordt gelegd. Volgens het Franse persagentschap zouden Warvin en de anderen onder streng arrest zijn gesteld. Later maakten zowel het cabinet als het Ministerie van Binnenlandse Zaken bekend, dat het „onjuist" was om te zeggen dat zij onder streng arrest stonden. Geen enkele instantie wilde verdere gegevens verstrekken.

RAPPORT VAN COMMISSIE VAN POLL.

Het verslag van de Commissie van Poll aan de Staten Generaal over de Indonesische quaestie verklaart dat weldra nauwe samenwerking tussen Nederlanders en Indonesiërs mogelijk zal zijn.

De commissie wijst de beschuldiging van vóóroorlogse Nederlands Indische ambtenaren dat de na-oorlogse situatie verkeerd behandeld is, van de hand en zij verklaart op haar beurt dat, indien de Indische aangelegenheid door de vóór-oorlogse groep behandeld zou zijn, een bloedbad op Java gevolgd zou zijn.

Volgens het rapport zijn sommige hooggeplaatste vóór-oorlogse Nederlands Indische autoriteiten van oordeel dat, indien na de Japanse capitulatie de zaak in handen was genomen door de geïnterneerde Nederlands Indische autoriteiten, de huidige troebelen nooit zouden hebben plaats gehad. De Indonesiërs stonden toen goedgunstig tegenover de Nederlanders. Deze Nederlands Indische autoriteiten beschuldigen de Nederlands Indische Regering in Brisbane ervan de schuld te hebben aan de huidige ontwikkeling.

Mountbatten, die bevel gaf aan de ambtenaren terug te keren naar de interneringskampen, heeft ook schuld. Het gevolg van dit alles is geweest dat de ambtenaren in Brisbane zich overschat hebben.

De commissie is van oordeel dat de republiek de eenheid van Nederlands Indië bedreigt. Alleen op Bali kan van een werkelijke republikeinse regering worden gesproken. De z.g. Indonesische republiek is echter van Japans maaksel, staat onder Japanse supervisie en wordt geleid door twee door de Japanners aangestelde mensen, die de gehele oorlog door de Japanse oorlogsmachine hielpen. Zij worden gesteund door een legermacht die haar opleiding van de Japanners heeft gehad en de republiek is vol Japanse denkbeelden.

Volgens betrouwbare inlichtingen worden de republikeinen regelmatig geadviseerd door de Japanners en Soekarno heeft zelf verklaard dat hij deze Japanse officieren als adviseurs wil behouden. De oorzaak van de huidige verwarring is gelegen in het feit dat de Nederlandse souvereiniteit door de geallieerden wel wordt erkend maar dat deze souvereiniteit noch bij Nederland noch bij de Nederlands Indische regering berust, maar door de bezetters wordt geoefend.

De commissie heeft onloochenbare bewijzen, dat de Republiek in verbinding staat met het buitenlandse communistische organisaties.

De oorlogsschade in Nederlands Indië schat de commissie op 8 milliard vóór-oorlogs guldens.

KAMER ONTEVREDEN OVER INDONESISCHE POLITIEK.

De conservatieven hebben in de Kamer de aanval geopend op de Regering naar aanleiding van de onderhandelingen met de Indosiërs. J. Schouten van de Anti-Revolutionnaire Partij beschuldigde de Regering van een onwaardige en ongrondwettelijke houding bij het onderhandelen met de Indonesiërs. M. L. F. Bajetto (Katholiek) zeide dat de verklaring van Prof. Logemann teleurstellend was en drukte twijfel uit in de betrouwbaarheid van Sjahrir. Voor de Kamer de vergadering schorste tot 's avonds verklaarden Meijerink (A.R.) en Korthals (Liberaal) dat de Republiek aangeklaagd dient te worden. Meijerink zeide, dat Dr. van Mook gebruik heeft gemaakt van de ontstentenis van de Raad van Nederlands Oost Indië om een autocratisch regime in te stellen. Hij verklaarde verder er aan te twijfelen dat de regering het vertrouwen van de Kamer kan hebben; Korthals meende dat de Regering nooit zo ver had mogen gaan als zij nu gedaan heeft. Frans Goedhart (socialist) was de eerste die de regering steunde; hij was van oordeel dat de Indonesische drang naar autonomie zich ook zonder de Japanse bezetting zou hebben ontwikkeld en hij wees erop, dat de Commsisie van Pol geen bezwaar heeft gemaakt tegen de autonomie van Indonesië.

De parlemenatire berichtgever van Aneta is van mening dat het Cabinet heden zal moeten aftreden daar de meesten wel tegen Logemanns verklaring zullen stemmen. Behave de leden van de Partij van de Arbeid hebben verder alle Kamerleden de verklaring aangevallen. De oppositie meent, dat het beste is de onderhandelingen stop te zetten en Van Mook geen nieuwe instructies te geven tot de verkiezingen voorbij zijn [die zijn volgende week Vrijdag — Redactie Amigoe].

Het debat duurde tot Dinsdagmorgen half twee. Van Kempen (Liberaal) verklaarde dat hij het verslag van de Commissie van Poll zo belangrijk vond dat het goed zou zijn een Engelse vertaling naar het Britse parlement te zenden.

De Voorzitter hief de vergadering Dinsdagmorgen om half twee op. De Kamer komt heden om 11 uur weer samen. Van Poll (Katholiek) verklaarde nog: Niemand in deze Kamer verzet zich tegen de autonomie van Indonesië Dit dient vooral iedereen duidelijk te zijn (Aneta, 's-Gravenhage, 7.5).

KARDINAAL DE JONG NAAR ROME.

Kardinaal de Jong zal binnenkort naar Rome gaan om zijn Kardinaalshoed in ontvangst te nemen (Aneta).

CANADEZEN HERDACHT.

De inwoners van Bergen op Zoom hebben Zondag duizenden graven van Canadezen met bloemen bedekt (Aneta, B. op Z., 7.5)

NIEUWE KLM-DIENST.

De Amsterdam-New York dienst van de KLM zal op 6 Juni uitgebreid worden tot éénmaal per week naar Curaçao. De Zuidelijke route via Lissabon Dakar en Natal zal gestopt worden.

Het tijdrooster: vertrek Schiphol Donderdag en aankomst Curaçao Vrijdag. Vertrek Curaçao Zaterdag, aankomst Schiphol Maandag. Een regelmatige dienst zal spoedig ingesteld worden. 24 Van de 36 plaatsen in het vliegtuig voor het Shell personeel gereserveerd (Aneta).

NEDERLANDSE KRIJGSSCHOOL HEROPEND.

De Nederlandse Krijgsschool is, na zes jaren schorsing, Donderdag geopend door Minister Johannes Meynen, die vergezeld was door Generaal Kruls. Kolonel W. Th. Carp is benoemd tot Directeur. (Den Haag, Aneta)

MUSSERTS VERZOEK OM GRATIE GEWEIGERD.

De Minister van Justitie maakte Maandag bekend, dat Koningin Wilhelmina het gratie-verzoek van Mussert geweigerd heeft (Aneta).

De „Afscheiding" der Roethenen — I.

Hoe de Sovjets te werk gaan.

Na hetgeen wij reeds op 19 Maart jl. schreven over de uittreding der Roethenen uit de Kerk en de ruïnering van Andreas Szepticky's levenswerk kort na zijn dood, zijn vanwege het Vaticaan meer biezonderheden bekend geworden. Het Vaticaan verstrekte deze biezonderheden telegrafisch aan het bisschoppelijk inlichtingenbureau de National Welfare Conference te Washington en wij geloven niet, dat deze biezonderheden die de geraffineerde methode der Sovjets aan de kaak stellen in Nederland reeds bekend zijn geworden.

Bovendien hebben de twee Roetheense bisschoppen in de Verenigde Staten een Verklaring afgelegd, waarin zij met een uiteenzetting tevens een beroep doen op de katholieken van de gehele wereld. Reeds gewaagden wij in een vorig artikel van de te Lwów gehouden synode. Thans blijkt dat deze synode zonder medeweten van de betrokken bisschoppen werd gehouden en dus rechtskracht ontbeert. De bisschoppen konden deze synode niet bijwonen, omdat alle bisschoppen van alle Roetheense bisdommen dood zijn of ontvoerd door de Communisten......

Volgens een radiomededeling van de Heilige Congregatie voor de Oosterse Kerk — welker secretaris Eugene kardinaal Tisserant, zoals reeds gemeld al eerder had gewezen op Moskou's bedoeling om het katholicisme beoosten de Curzon-linie uit te roeien — werd de synode op 8 Maart jongstleden geleid door enkele afvallige priesters. Het betrokken gebied, dat zich dus op onwettige wijze afscheidde van de Kerk, is de Westelijke Oekraïne en omvat de bisdommen in Galicië, Lwow, Przemysl en Stanislawow. De Congregatie wijst erop dat de bisschoppen en hun hulpbisschoppen ontvoerd of gevangen zijn en dat een groot deel der geestelijkheid niet vrij is te spreken. Een vijfde deel van de ongeveer 2.000 wereldheren van de drie bisdommen is ontvoerd. Betreffende de bisschoppen werd gemeld:

1) Mons. Jozef Slipyj, aartsbisschop van Lwów, en zijn vicarius-generalis, bisschop Budkazijn naar Rusland ontvoerd. Volgens sommige berichten zou Slipyj in een gevangenis te Kiev zijn gestorven.

2) Mons. Gregorius Chomyszyn, bisschop van Stanislawow, en zijn hulpbisschop Jan Latisjevsky, zijn ontvoerd. Volgens een vroeger in de Noordamerikaanse pers gepubliceerd bericht zouden beiden dood zijn.

3) Mons. Josaphat Jozef Kocolovskyj, bisschop van Przemysl, en zijn hulpbisschop, Mons. Gregorius Lakota, zijn ontvoerd, maar zouden nog binnen de vroegere Poolse grenzen zijn. Luidens andere berichten zou Lakota dood zijn.

Moskou's Patriarch als Stalins werktuig.

Toen in Februari 1945 de metropoliet van Leningrad Alexei met behulp der Sovjets tot patriarch gekozen kon worden richtte hij, zoals in ons vorige artikel vermeld, een zendbrief tot alle Katholieke Kerken van Roetheense ritus om „terug te keren" tot de Russisch Orthodoxe Kerk. Kort daarop, in April 1945, ontvingen de bisschoppen elk een brief waarin onder verwijzing naar de „politieke actie des pausen" gevraagd werd zich onder orthodoxe rechtsmacht te stellen. Toen hierop niet geantwoord werd, werden vijf bisschoppen in de nacht van 11 op 12 April 1945 van hun bedden gelicht en ontvoerd naar Kiev hoofdstad van de Oekraïne. De reeds genoemde bisschop van Stanislawow, Mons. Gregorius Chomyszyn, die tachtig jaar oud was, stierf waarschijnlijk onderweg. Sedert die dag werd van noch omtrent een der ontvoerden iets vernomen.

Toen men in de kerken doorging de Goddelijke Liturgie te zingen — dus inclusief het gezongen gebed voor den Paus, zoals dat in de Goddelijke Liturgie, naam voor de Heilige Mis in deze ritus, voorkomt werden de kerken gesloten. Met Pasen slechts werden ze open gesteld.

Op 28 Mei 1945 publiceerden een kleine dertig kranten in de Oekraïne een brief, aan Stalin gericht, ondertekend door een comité dat zich noemde „Initiatief-comité voor de hereniging van de Oekraïense katholieke kerk met de Orthodoxe Kerk". De brief droeg de handtekeningen van Dr. Gavril Kostelnik als voorzitter en afgevaardigde namens het aartsbisdom van Lwów, van M. Melnik, afgevaardigde namens het bisdom Przemysl, en van A. Pelvetskyj, namens het bisdom Stanislawow.

Al deze drie mensen zijn afvallige katholieke priesters. M. Melnik is 45 jaar oud en was vroeger vicaris-generaal van het bisdom Przemysl, zodat hij thans niet meer als afgevaardigde namens dat bisdom kon teken. A. Pelvetskyj, 48 jaar oud, trad al enige tijd geleden uit de dienst van het bisdom Stanislawow, zodat hij nog minder recht heeft namens dit bisdom te spreken.

Dr. Gavril Kostelnik, wiens naam ook thans weer onder de afscheidingsbrief van Maart 1946 aan Stalin staat, is van huis uit katholiek priester van Roetheense ritus. Hij is gehuwd (wat bij de Roethenen mag en veel voorkomt, met name bij de priesters die te Lwów gestudeerd hebben) en heeft enkele kinderen. Hij is schrijver van een boek, waarin de pauselijke primacie wordt aangevallen.

Reeds tijdens de Russische bezetting van 1939 tot 1941 hebben de Russen gepoogd om Dr. Kostelnik ertoe te bewegen zich tot Metropoliet van de Roetheense Ritus uit te roepen (sic) tegen den toen nog in leven zijnden groten Aartsbisschop Andreas Szeptycky. Dr. Kostelnik weigerde dit, zelfs nadat hij gevangen genomen werd. Men neemt in Vaticaanse kringen aan, dat hij dit deed vanwege de grote verering die Szepticky genoot zowel bij katholieken als dissidenten. In December 1944 — Szepticky was 1 November 1944 gestorven — maakte Dr. Kostelnik deel uit van een missie van drie priesters die door de Roetheense bisschoppen naar Moskou gezonden werd om een grotere mate van vrijheid voor de Katholieken in de Oekraïne te verkrijgen. Dit gelukte niet.

In hun brief van 28 Mei 1945 vroegen daarop Kostelnik, Melnik en Pelvetskyj erkenning van wettige kerkelijke autoriteit (aan Stalin n. b.) op grond van het feit, dat er geen andere kerkelijke autoriteit meer bestond!

Een maand later, in Juni 1945, bewilligden de Sovjet-autoriteiten in het verzoek van het Initiatiefcomité. Tevens verzochten zij om de priesters die deze autoriteit niet zouden willen erkennen aan haar bekend te maken. De Sovjet-autoriteiten deden van haar kant eveneens een beroep op de katholieke priesters in de Oekraïne om naar het Initiatiefcomité te luisteren. Ook werden propagandisten naar alle dorpen gestuurd teneinde de onontwikkelde volksklassen, die tegen kerkhereniging met Moskou waren, ertoe te bewegen petities te tekenen aan Stalin, „den kleinen vader" van alle volken, om orthodoxe priesters te sturen.

Deze Sovjet-maatregel had — dit moet men erkennen — betrekkelijk veel succes, al is de methode ergerlijk. Commissies werden dienvolgens in alle dorpen opgericht om de kerken en haar bezit over te nemen. Alleen priesters die zich bij deze commissies hadden laten inschrijven mochten Mis lezen in de dorpskerken. Uiteraard lieten alleen Russisch-Orthodoxe priesters zich inschrijven.

Tot zomer 1945 hebben van 2.700 Roetheense katholieke priesters slechts 42 zich bij het Initiatiefcomité aangesloten. Vermoedelijk zijn dit dezelfde priesters die op de op 8 Maart 1946 gehouden „synode" te Lwów voor afscheiding stemden.

Weer enkele weken later, in Juli 1945, werden daarop in het aartsbisdom Lwów alleen 400 priesters gearresteerd wegens weigering zich bij het Initiatiefcomité aan te sluiten en omdat zij een beroep op Moskou gedaan hadden op grond van artikel 124 van de Russische Grondwet („vrijheid van eredienst en vrijheid van antigodsdienstige propaganda wordt voor alle burgers erkend") om de bisschoppen en priesters uit de gevangenissen los te laten.

Bij ontstentenis van katholieke priesters begon de communistische infiltratie bij de in deze streken niet zeer ontwikkelde volksmassa zich te doen gevoelen. De Orthodoxe patriarch van Moskou, Alexei, zond duizenden Orthodoxe priesters naar de dorpen die van katholieke priesters waren beroofd. Ook benoemde Alexei een bisschop van Lwów, een zekeren Marcorio, die begin 1945 in een Orthodox blad in Canada (waar vele katholieke en dissidente Roethenen wonen) een artikel had gepubliceerd waarin hij zeide dat de „herenigingsbeweging" van de Oekraïense katholieken met Moskou een gunstig verloop had. Marcorio voorspelde in dat zelfde artikel de synode, die thans op 8 Maart dezes jaars in Lwów werd gehouden.

CURAÇAO

NIEUWE RECHTERS KOMEN.

Tegen de avond wordt de Stuyvesant verwacht, die tevens de beide nieuwe rechters Povel en Klokke met hun gezinnen zal medebrengen. Hierbij leidt Dagblad Amigoe di Curaçao beide heren bij de bevolking in:

Mr. Christiaan Frederik Klokke werd geboren te Weesp (Noord-Holland) op 13 Maart 1910. Hij bezocht het Christelijk Lyceum, eerste afdeling, te Zeist, studeerde later (1930—1936) aan de Universiteit te Utrecht waar hij de titel meester-in-de-rechten haalde.

Mr. Klokke vestigde zich als medewerker aan het advocatenkantoor Dambrink te Utrecht en was daarna werkzaam in de gemeente-administratie te Waddenogen bij Tiel.

RECHTER KLOKKE

Leerde Do autorijden.

Tijdens de mobilisatie en de oorlog werd hij reserve 1e Luitenant bij het Corps Luchtdoel-Artillerie en plaatsvervangend Batterij-Commandant bij Tiel. In 1941 was hij Chef Afdeling Algemene Zaken in de gemeente-secretarie te Bergen (Noord-Holland). Na korte tijd bedankte hij voor deze post en werd benoemd tot Waarnemend Griffier bij het Kantongerecht te Zaandam. Bij datzelfde Kantongerecht werd hij in 1942 bevorderd tot Griffier.

In 1944 moest Mr. Klokke onderduiken. Hij hield zich schuil in Erichem, gemeente Buren (Gelderland). Tijdens de bevrijdingsgevechten was hij lid van de Stoottroepen, een onderdeel van de Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten, te Buren. Terstond na de bevrijding werd hij Militair Commissaris voor de Zaanstreek (reserve Kapitein Militair Gezag), daarna Officier-Fiscaal bij het Biezonder Gerechtshof te Amsterdam voor de Zaanstreek.

De nieuwe rechter is sportief, houdt van zwemmen, zeilen en tennissen.

Ook is hij muziekliefhebber. En een vlotte spreker!

In Gezaghebber Mr. Lindoro C. Kwartsz vindt hij een oud vriend terug wanneer hij, zoals wij vernemen dat het geval zal zijn, rechter wordt op Aruba.

Mr. Kwartsz leerde tijdens zijn studententijd het autorijden in Utrecht van hem.

Mr. Klokke is rechtzinnig Nederlands Hervormd. Hij behoort niet tot een politieke partij. Uit zijn huwelijk met mejuffrouw Aarda Bertha van Steenis kwamen twee kinderen voort: Christiaan Frederik (3 jaar) en Marius Antonie (enkele maanden).

* * *

Mr. Frank Reinier Povel aanschouwde het levenslicht te Bussum op 6 Juli 1906. In Amsterdam bezocht hij — tot de jaren van verstand gekomen — het Sint Ignatius College (afdeling Gymnasium) en op rijpere leeftijd studeerde hij aan de Gemeentelijke Universiteit aldaar om in 1927 zijn candidaat-rechten te doen. In 1929 moest de jeugdige Povel een jaar in militaire dienst voor opleiding tot reserve-officier. In 1930 en 1931 kwam hij aan de Sorbonne te Parijs zijn studies voortzetten en haalde er het „License en droit". Teruggekeerd naar Amsterdam studeerde hij in 1933 af.

De jonge jurist vestigde zich als advocaat en procureur te Amsterdam.

In 1937 werd hij Waarnemend Griffier bij het Gerechtshof aldaar.

De mobilisatie en de vijfdaagse krijg in 1940 maakte hij mede als reserve 1e Luitenant bij het 5e Regiment Veld-Artillerie in Amersfoort.

In 1941 volgde de benoeming tot Substituut Griffier bij het Gerechtshof te Amsterdam. Een periode van onderduiken in verschillende plaatsen van Nederland kwam in de jaren 1943—1945.

Terstond na de bevrijding werd Mr. Povel belast met de functie van Griffier van de Afdeling Rechtspraak van de Raad voor het Rechtsherstel te Amsterdam. Ook was hij lid van de Commissie van Onderzoek van de P.O.D. (Politieke Opsporings Dienst) in Amsterdam.

Mr. Povel is een sportliefhebber. In het bizonder voelt hij zich aangetrokken tot hockey, naast tennissen en voetballen. Een van zijn hobbies is de vogelstudie.

De zuster van rechter Povel is gehuwd met Dr. Ogtrop op Aruba.

RECHTER POVEL

Een nieuwe Lely voor de West.

Mevrouw Johanna Wilhelmina Povel, geboren Lely, is een nicht van Suriname's oud-Gouverneur Lely, die later Minister van Waterstaat was.

Evenals de Klokken heeft het echtpaar Povel twee jonge kinderen. Marguérite Maria is $2\frac{1}{2}$ jaar, Huibert Jan een jaar jonger. Het gezin is Rooms-Katholiek.

SCHOOLMEISJE AANGEREDEN.

Maandagmiddag omstreeks 15.15 uur werd het meisje Irena Virginia, oud 7 jaar, ter hoogte van Heintje Kool ernstig aangereden door de autobus 1806 C. Het kind was in gezelschap van haar zusters, doch liep weg om de straat over te steken. De autobus die met een snelheid van ongeveer 60 per uur naderde, volgens getuigen, kon de aanrijding niet meer vermijden.

Eerste hulp werd verleend door Venicio Silberie, een in zijn wagen onmiddellijk naar het hospitaal.

SCHUTTERS VECHTEN.

Op de Ruyterkade werd gisteren door twee schutters gevochten. De een sneed den ander met een mes dwars over de buik en aan de arm. De dader werd gegrepen door Brigadier Martiena en Sergeant Riko van de militaire politie en naar de wacht overgebracht.

TELEGRAMMEN VOOR NEDERLANDS OOST INDIË.

Het Hoofd van de Radiodienst schrijft ons:

Met ingan van heden worden uitgestelde en brieftelegrammen aangenomen voor kantoren in Nederlands Oost Indië.

Deze kantoren zijn: Batavia, Bandoeng, Semarang en Soerabaia op Java, Medan, Padang en Palembang op Sumatra; Makassar op Celebes. Alsmede alle kantoren op de eilanden Borneo, Billiton en van de Riouw archipel.

De telegrammen moeten worden gesteld in de Nederlandse, Maleise, Engelse of Franse taal en worden uitsluitend aangenomen op risico van den afzender.

JONGENS MET KATAPULTEN.

De vacantie thans achter de rug, bracht de katapult weer in zwang bij de jeugd. Hele buurten maken zij onveilig en niet altijd wordt er op vogels gemikt. Op Rio Canario werd een Venezolaanse jongen gistermiddag gevaarlijk gewond aan het hoofd door een katapultschot.

Het is te hopen dat de onderwijzers zullen helpen om met het begin van de school een einde aan het euvel van de katapult te maken.

INSECTEN UIT SURINAME.

Met het ss. „Stuyvesant" wordt heden de heer H. Heyde uit Suriname verwacht met een grote verzameling insecten welke hij hier ten toon zal stellen.

In Suriname aws de tentoonstelling reeds een groot succes. Hier zal zij vermoedelijk nog meer bekijks hebben omdat vele insecten nieuw zullen zijn voor de Curaçaose ingezetenen. Vooral voor de schoolgaande jeugd is zulk een tentoonstelling zeer leerzaam en de heer Heyde, die niet alleen een verzamelaar is doch ook een kenner van de insecten, weet interessant te vertellen.

HULP AAN NEDERLAND.

Wij willen gaarne een opsomming maken van alles wat in de oorlog, maar vooral in het eerste jaar na de bevrijding in werkelijke materiële hulp door de zes Curaçaose eilanden aan Nederland is geboden. Zowel van overheidswege als door particuliere organisaties e.d. Uiteraard beschikken wij over betrekkelijk uitvoerige gegevens, maar het is altijd vervelend als dan straks een overzicht zou verschijnen en deze of gene wordt vergeten of anderszins te kort gedaan. Wij vragen daarom of men ons **vóór aanstaande Zaterdag** schriftelijk kan opgeven wat door elke organisatie (ook ontbonden organisaties) is gedaan. Hoeveel men naar Nederland gestuurd heeft of ter waarde van hoeveel enz. Het lijkt ons na één jaar vrijheid zijn nut te hebben om eens te publiceren wat er door de kleine Curaçaose eilanden voor Nederland werd verzaard.

Wat vóór Zaterdag 11 Mei binnen is kan in ons overzicht worden verwerkt. Verzoeke vooral steeds duidelijk te vermelden van welke organisatie een en ander is uitgegaan.

OFFICIËLE BEKENDMAKINGEN.

Benoeming: J. C. Verroen, P. Officier en L. Uitenbosch tot tijdelijk assistent-accountant bij de Accountantsdienst, alhier.

Bevordering: A. Werleman, sergeant-schutter der Infanterie tot vaandrig-schutter der Infanterie.

Eervol ontslag aan: E. S. Lansberg notaris op het eiland Curaçao, op zijn verzoek als zodanig.

Waarneming: R. D. de S. Arends, Ontvanger van Curaçao is gedurende de afwezigheid van den Inspecteur der Belastingen in Curaçao naast zijn functie van Ontvanger van Curaçao belast met de waarneming van de functie van Inspecteur der Belastingen; M. J. Huith onder-gezaghebber van Saba is voor de duur van het buitenlands verlof van den Heer P. H. van Leeuwen, Gezaghebber der Bovenwindse Eilanden, belast, met de waarneming van de betrekking van Gezaghebber der Bovenwindse Eilanden; W. G. Buncamper, commies op St. Maarten N. G. is belast met de waarneming van de betrekking van Onder-gezaghebber van Saba.

De Wnd. Gouvernements-Secretaris,

C. Süthoff.

BIBLIOTHECARIS GEVONDEN.

Naar verluidt heeft Dr. Wybojan Goslinga in Nederland thans een bibliothecaris voor de Gouvernementsboekerij en Openbare Leeszaal gevonden: Mr. Boon. Biezonderheden over den boekbeheerder zijn ons nog niet bekend.

SPORT

K.S.C.

Red Devils — De Ster 1—2; Hedenmiddag 16.30 uur speelt Dosko tegen de bemanning van de Philosopher.

SAMENSTELLING CURAÇAOS ELFTAL.

Van ingelichte zijde werd ons opgave gedaan van de uiteindelijke opstelling van het Curaçaos elftal zoals dat zal uitkomen tegen het buitenland. De opstelling is dan als volgt:

Hato
Pietersz Confesor
Korps Mercera Giribaldi
Heiliger Mathilda Jansen Juliana Felicia

Zondag zulk een goede partij zien gaf tegen het Curaçaose elftal, Woensdagmiddag op het terrein Mundo Nobo tegen VVV tesse zal spelen.

STRAF OPGEHEVEN.

De C.V.B. heeft de straf, welke aan verschillende spelers was opgelegd wegens deelneming aan wedstrijden op het K.S.C.-terrein, opgeheven. Men zou zulks gedaan hebben op petitie van honderden sportliefhebbers.

SURINAMERS TEGEN VITESSE.

Men deelt ons mede, dat de Surinaamse combinatie, welke

RIJST UIT HET BINNENLAND.

Men is optimistisch gestemd wat de mogelijkheid betreft rijst uit het Javaanse binnenland bezet door de Geallieerde bezetting gebieden te voeren. Vrijdag Nederlanders een bijeenkomst plaats van Nederlanders, Indonesiërs en Britten waar alle voorbereidingen getroffen zijn (Aneta).

MINDER VERKEER.

In Chicago werd door enkele spoorwegmaatschappijen bekend gemaakt, dat met ingang van Vrijdag alle passagiersverkeer per trein tussen Chicago en St. Louis zal worden stopgezet wegens tekort aan kolen. Het totaal wagons in de treinen naar Evansville (Indiana) en plaatsen ten Zuid-Oosten ervan zal worden verminderd en de goederendienst gewijzigd om kolen te besparen (Chicago, (AP)).

UIT ONS CARAÏBIE

VISVANGST.

In de Caraïbische Zee wordt jaarlijks $2\frac{1}{4}$ billioen vis gevangen, die een waarde vertegenwoordigt van 200 millioen dollar. $2/3$ Deel van de gevangen vis wordt als voedsel gebruikt, terwijl $1/3$ deel verwerkt wordt tot andere producten, o.a. voor kippenvoer, voor de bereiding van levertraan.

…t Bezoek der Statencommissie aan Suriname.

…halve hetgeen gisteren door …gepubliceerd werd over het …ek van de Curaçaose Statencommissie aan Suriname vernemen wij nog de volgende biezonderheden uit de Surinaamse kran…

…het vliegveld Zanderij werd …ontvangen door een afvaardiging van de Surinaamse Staten …k den adjudant van den Gouverneur Luitenant van Neer.

…a de tocht naar Paramaribo …d men in het Palace Hotel verwelkomd door alle leden der Staten van Suriname, op één na. De …orzitter der Surinaamse Staten, de Heer Frederik H. Lim A Po, sprak daarbij een welkomstwoord waarop door Dr. Moises da Costa Gomez geantwoord werd.

De Commissie had een kist champagne voor de Surinaamse …legas meegenomen. De volgende morgen om 9 uur maakten de heren hun opwachting bij den waarnemend Gouverneur Mr. Maarten de Niet (Gouverneur …. J. C. Brons aanvaardt de terugreis uit Nederland op 25 Mei …). De Heer Lim A Po en de heer Herman Kleine, Gouvernements-Secretaris, waren daarbij aanwezig. De waarnemend Gouverneur beloofde zijn volle medewerking en hield inderdaad woord, aangezien telkens opnieuw bleek dat der commissie alle mogelijke faciliteiten verleend werden.

In de loop van de morgen werd een rondrit gemaakt door Paramaribo waarbij een bezoek gebracht werd aan de enorme markt en aan de Cultuurtuin, waar Prof. …ahel vertelde van zijn proeven met de cacao.

Na 's morgens reeds het gebouw van de Staten te hebben bezichtigd werd er 's avonds vergaderd. Deze besprekingen waren geheim doch zoals Dr. da Costa Gomez ons mededeelde werd volledige overeenstemming bereikt. Op Dinsdag 30 April, jaardag van Prinses Juliana, woonde de commissie de militaire parade en andere plechtigheden bij. Per auto …d men naar Uitkijk aan de Saramacca-rivier en vandaar ging …per motorboot veder naar het …egerdorp Santigron. De rivier…cht duurde ongeveer een uur …ch niemand verveelde zich. Er …s volop eten en drinken. Santigron is een dorp dat vaak door buitenlandse bezoekers wordt bezocht en de bewoners zijn door het contact met de „beschaving" …stig genoeg geworden zodat …en fantastische prijzen vroeg voor eenvoudige houtsnijwerken. Vooral de „rijke Dokter Maal" …d de belangstelling.

's Middags werd een persconferentie belegd, waarbij de commissie blijkbaar een gunstige indruk maakte op de Surinaamse journalisten. Er werden gunstige verslagen en commentaren over geschreven. Men had vervolgens een bijeenkomst met de Kamer van Koophandel. Des avonds was er een vraaggesprek voor de radio uitgaande van de Unie Suriname waaraan werd deelgenomen door de Surinaamse Statenleden Lim A Po en Ferrier en door de leden van de Curaçaose commissie.

Op de vraag wat de commissie onder autonomie verstaat zeide Dr. da Costa Gomez: Zelfbestuur en wetgeving door eigen organen in de gebiedsdelen voor alle inwendige aangelegenheden, zodat alleen staatsbelangen door staatsorganen behartigd zullen moeten worden.

Om 21 uur dezelfde avond was er een bijeenkomst in de Buitensociëteit Het Park waar gesproken werd door den heer „Dolly" Brakke van Suriname en Dokter Maal van Curaçao. Het ging er gezellig toe.

Op Woensdagmorgen werden de bauxietbedrijven te Paranam bezocht. De Administrateur van Financiën, Mr. Uffelie, maakte deze tocht mee. Die avond bood de waarnemend Gouverneur een maaltijd aan in het Gouvernements-hotel (Surinaam's Gouvernementshuis) waarbij mede aanzaten de heren Vervuurt, Ir. De Greve, Lim A Po, Smit, Van Eyck (Griffier Surinaamse Staten), Mr. Uffelie, Mr. Pos en de heer Kleine.

De heer Lim A Po voerde het woord en Dr. Da Costa Gomez dankte voor de biezondere medewerking die de commissie ondervond.

Donderdagmorgen vond een tweede bespreking plaats met de Surinaamse Staten. Het noenmaal werd gebruikt in het Palace Hotel in gezelschap van de Surinaamse Statenleden. De waarnemend Gouverneur alsook de heren Drielsma en Biswamitro, leden van de Rijksconferentie, zaten daarbij aan.

Die dag vond nog een ontvangst plaats ten huize van den heer Lim A Po en 's avonds werd een openbare vergadering van de Surinaamse Staten bijgewoond. Na afloop van de vergadering was er een ontvangst in het Palace Hotel, bijgewoond door den waarnemend Gouverneur met ega en dochter.

Vrijdagmorgen aanvaardde de commissie de terugreis naar Curaçao. De Stadscommisaris, de heer Robles de Medina, vergezelde de heren naar het vliegveld. Elk kreeg ten afscheid een ruiker Surinaamse bloemen aangeboden.

SURINAME

SURINAME ZAL BETOGEN VOOR AUTONOMIE.

Een Comité van burgers stemde Zaterdag in de Statenzaal van Suriname in aanwezigheid der Statenleden voor het propageren van de idee een delegatie van de Staten naar de Koningin te sturen voor de Surinaamse autonomie, gebaseerd op de rede van de Koningin van December 1942. Het comité houdt een betoging op Mei 12 (Paramaribo, Aneta, 7.5).

DE HERDENKING IN PARAMARIBO.

Vrijdag werd te Paramaribo de vlag halfstoks gehesen op het Gouvernementsplein ter herdenking van de bevrijding van Nederland. Mr. Dr. J Buiskool, die de bezetting in Nederland heeft meegemaakt, hield een indrukwekkende rede in tegenwoordigheid van de waarnemend Gouverneur Mr. Maarten de Niet. Nadat twee minuten stilte in acht waren genomen luidden alle kerkklokken (Aneta).

Bovenwinden

SCHIPBREUK.

De „Sirius", een schoener die van Guadeloupe op weg was naar Sint Maarten, liep dezer dagen bij Flat Island op een rif. Een lichter van Marigot (hoofdstadje Frans St. Martin) kwam de schoener te hulp. Alle opvarenden werden gered en ook vee en vracht, waaronder een nieuwe auto — de eerste na-oorlogse, bestemd voor St. Martin. De boot moet als verloren worden beschouwd.

MEER HYGIENE GEWENST.

Men klaagt dat verschillende barken, die reizen maken tussen de Bovenwindse eilanden en ook tussen de Beneden- en Bovenwinden geen w.c.'s aan boord hebben. Dit zijn niet alleen de kleinere vaartuigen maar ook grotere zoals de „Hughes" en de „Aurora". Het moet toch mogelijk zijn want de „Fedalma" en de „Kralendijk" hebben wèl w.c.

Als men subsidie van het Gouvernement krijgt, zo menen wij, zou men ook wat voor de hygiëne mogen zorgen. Soms heeft men zelfs 30 passagiers aan boord. In hun passage kennen de barken „passagiers eerste klas" (7.50 G van Saba naar Sint Maarten) maar zelfs voor deze eerste-klassers is er geen hygiënische gelegenheid.

DE DROOGTE HOUDT AAN.

De droogte op Sint Maarten houdt aan. Sinds eind Januari is er geen regen gevallen. De April-buien bleven uit. De beesten sterven. Het water in de putten wordt steeds brakker en de regenbakken zijn leeg. Wanneer krijgt Sint Maarten een waterleiding?

ONRUST IN FRANS WEST INDIË.

Op 3 Mei dee een Franse oorlogsboot Marigot (Frans St. Martin) aan. Men verwachtte den Gouverneur uit Martinique doch deze was niet aan boord. Hij bleef achter omdat het op Martinique wat onrustig schijnt te zijn.

BROOD GERANTSOENEERD

Op Saba wordt het brood gedistribueerd wegens een tekort aan meel. De bevolking moet de bonnetjes afhalen op het politiebureau. Men vraagt of Curaçao niet een 50 zakken meel kan sturen. Aan boter heeft men ook gebrek, evenals op Sint Maarten.

GEEN VRACHTVERBINDING MET CURAÇAO.

Al meer dan zes weken hebben de Bovenwinden geen vrachtverbinding met Curaçao gehad. Er zijn zelfs barken die vracht weigeren. Naar gefluisterd wordt zou dat komen omdat zij te veel passagiers nemen. Onlangs gebeurde het met de „Kralendijk", dat deze bij Saba was en er passagiers boekte. Ook nam men de bagage van de passagiers vast op, maar niet de mensen omdat het schip eerst naar St. Eustatius ging om aardappelen te laden. Later zou men terugkeren naar Saba om er de pasagiers voor Curaçao af te halen, doch te St. Eustatius nam men zoveel lieden aan boord, dat deze protesteerden om nog meer passagiers op te nemen.

De Ondergezaghebber van St. Eustatius en de dokter stelden een onderzoek in en verboden om nog meer mensen aan boord te nemen. Het schip voer dus van Statius naar Curaçao doch op Saba werden 16 personen achtergelaten zonder spullen omdat de boot de bagage al had meegenomen. Men was op de liefdadigheid van anderen aangewezen in verband met kleding enz.

NIEUWS VAN OVERAL

RUSLANDS HANDEL MET DE EUROPESE LANDEN.

door

John Hightower.

De Verenigde Staten bespreken met Rusland het gehele systeem van exclusieve handelsovereenkomsten welke de Sovjets invoeren met kleinere naburige landen.

De autoriteiten in Washington die dit bekendmaakten, zeiden dat tot nu toe geen bevredigende antwoorden ontvangen zijn uit Moskou. Washington heeft officieel niet veel kunnen vernemen omtrent het soort overeenkomst dat de Russen feitelijk maken. De besprekingen maken deel uit van een Noordamerikaanse campagne om een betrekkelijk vrij handelssysteem over de gehele na-oorlogse wereld in te voeren. Sommige missies zijn reeds ingekrompen en de meeste landen die genaderd werden gaven te kennen dat zij bereid zijn haar op te heffen. De Russische vertegenwoordigers verwezen de quaestie naar Moskou, doch men verwacht een spoedig en gunstig antwoord.

Waarover de autoriteiten van het Departement van Buitenlandse Zaken werkelijk bezorgd zijn, zijn de Britse en Russische handelssystemen. De problemen met Groot Brittannië zijn besproken in verband met de voorgestelde Britse lening welke thans bij de Senaat in behandeling is. De Russische problemen zullen in détails worden besproken indien en wanneer de Sovjet Unie formeel vraagt om een lening van een milliard dollar van de Verenigde Staten. Aangezien het grootste vraagstuk waarvoor men zich allereerst gesteld ziet is om uit te vinden wat er werkelijk gebeurt, zou men de lening-overeenkomst welke de vorige week gesloten werd met Polen kunnen gebruiken om volledige inlichtingen te weten te komen omtrent hun handel en economische betrekkingen — voornamelijk met Rusland.

Als volgt is de situatie voor zover thans in Washington bekend:

1) De Russen tekenden ruilovereenkomsten voor een korte periode met Bulgarije, Roemenië, Hongarije, Polen, Tsjechoslowakije en Finland.

Dergelijke overeenkomsten werden waarschijnlijk onvermijdelijk beschouwd in Europa's huidige ontwrichte economie. De Noordamerikaanse autoriteiten zijn er vrij zeker van dat de Westeuropese landen haar zo spoedig mogelijk zullen laten varen, doch zij hebben geen idee van de Russische bedoelingen.

Onder zulk een overeenkomst wordt niet met geld gewerkt. Een staat wisselt een schepel tarwe in voor het dozijn paren schoenen van een andere staat. Het systeem had ten gevolge dat Rusland een handelsmonopolie verwierf met zijn naburen en het is deze monopolie welke de Verenigde Staten wensen tegen te gaan.

2) Wat misschien van groter belang is in de officiële opinie in Washington zijn de handelsovereenkomsten op lange termijn die door Rusland gesloten werden met Roemenië en Hongarije. Men gelooft dat zij in hoofdtrekken Ruslands na-oorlogs handelsprogram doen zien. De overeenkomsten voorzien in de vorming van maatschappijen die het gezamenlijk eigendom zijn van Rusland en het betrokken land. De Sovjet-leden van de firma houden er een hechte greep op en de maatschappijen hebben exclusieve rechten en voorrechten op die bronnen welke behoren te worden ontgonnen.

In Hongarije dekt zulk een overeenkomst de bauxiet-ontginning, de scheepvaart en de burgerlijke luchtvaart. In Roemenië zijn het de scheepvaart, de luchtvaart, de petroleum-industrie en het bankwezen. (Washngton, (AP) 6.5).

MEN WILDE SLUIER OPLICHTEN.

Naar men zegt zullen de Verenigde Staten en Groot Brittannië bereid zijn er bij Rusland op aan te dringen dat de sluier der geheimzinnigheid van Oost-Europa worde opgeheven nu men de vredesverdragen met de Balkanlanden gaat overwegen. Een Noordamerikaanse berichtgever zeide, dat Byrnes zal eisen dat de barrières van de Russische zone in Duitsland worden opgeheven. Volgens dezen berichtgever zou Byrnes van plan zijn zowel de overeenkomst van Potsdam als zijn voorgesteld viermogendhedenpact te gebruiken om de Russische geheimzinnigheid te doorbreken. Sommige Noordamerikaanse autoriteiten zijn geneigd om de felle Russische oppositie tegen Byrnes' voorstel voor een pact in verband te brengen met het feit, dat dit pact de viermogendhedencommissie zou toestaan om door alle delen van Duitsland te trekken. (Parijs, (AP) 7.5).

OVEREENKOMST OVER ROEMEENSE GRENZEN?

Een Britse berichtgever zeide, dat de Raad der Ministers van Buitenlandse Zaken te Parijs overeengekomen is om Roemenië zijn grenzen van 1938 terug te geven, doch uiteenging in volkomen onenigheid over de vraagstukken van het scheepvaartverkeer op de Donau en de vrijheid voor de wereld-handel om toegang te verkrijgen tot dit land aan de Zwarte Zee.

Door de beslissing ten aanzien van de grenzen worden Transylvanië, dat door Hongarije betwist wordt, en Dobroedja, dat door Bulgarije betwist wordt, aan Roemenië toegekend. (Parijs, (AP) 7.5).

BESCHULDIGING VAN PRAVDA.

„Pravda" beweerde, dat de Verenigde Landen „groot gevaar lopen te worden omgezet in een politiek instrument van de Verenigde Staten en Groot Brittannië die de overheersing van de gehele wereld nastreven". (Londen, (AP) 6.5).

LEVEN IN FRANKRIJK.

Herenkleding is in Frankrijk op punten vrijwel niet te krijgen. Toch kan men met goede tactiek nog wel aan een pak komen. Dupont bewijst Durand een dienst, en deze vraagt zijn vriend Pichon, den confectie-fabrikant, Dupont tegen redelijke prijs een pak te verkopen. Pichons arbeiders eten behoorlijk in de fabrieks-cantine, en krijgen bovendien extra-levensmiddelen en andere artikelen voor hun gezinnen door de ruilovereenkomsten tussen hun directeuren en die van andere bedrijven. Het leven in Frankrijk is mogelijk door millioenen ingewikkelde overeenkomsten van deze soort, die voor het moment de gewone handel vervangen.

NEDERLAND

MUSSERT GEDOOD.

Maandagavond werd bekend, dat Mussert zou doodgeschoten worden. De terechtstelling zou plaats hebben op de Waalsdorper vlakte. Dinsdagmorgen werd bericht dat Mussert terecht gesteld is (Aneta, 7.5).

* * *

Hedenmorgen is Anton Adriaan Mussert met de dood gestraft voor de ellende en rampen, welke hij als leider van de Nationaal Socialistische Beweging in Nederland over land en volk gebracht heeft Die rampen uit te meten, dàt verraad van Koningin en vaderland te toetsen aan de straf die aan hem voltrokken werd — de ontmeting van 's mensen hoogste goed op aarde: het leven — is onmogelijk.

De ellende, welke hij aan individu en gemeenschap opgetast heeft tot een hoogte welke onze Nederlandse natie tot in verre toekomst als een berg van kommer zal bedreigen, aan hem te vergelden is door ons noch te schatten noch te betalen. God zal als over een ieder ook over hem richten. Doch zonder hem die pijnen en martelingen die hij onze land- en gaan terug te betalen, past het der volksgenoten heeft doen ondergerechtigheid dien man, die zich onzer gemeenschap onwaardig, meer dan onwaardig betoond heeft, daaruit voor goed en onherroepelijk te verwijderen. Ons volk is een Christelijke natie en wij weten, dat geen wraakgevoel ooit in overeenstemming met ons heilig geloof kan worden geacht. Wij wreken ons niet op Mussert en zijn trawanten zoals hij zich in zijn leven op wie hem weerstonden wreekte. Na een rechtsgeding, dat overbodig was omdat een rechtsgeding waarbij de uitspraak al bij voorbaat vaststaat een pasquil is, wordt aan hem de straf voltrokken die zeker de overgrote meerderheid van ons volk voor hem wenste.

Het spreekt vanzelf, dat de voltrekking van een doodvonnis geen consequenties voor de eeuwigheid met zich medebrengt. Daarover zal God in zijn oneindige wijsheid het onfeilbaar oordeel vellen. Ook mogen wij als Christenen 's mans verdoemenis niet wensen — moeilijke, heel moeilijke taak voor de velen die 's mans greep aan den lijve ondervonden of de herinering eraan door een lege plek in het eigen gezin bewaren.

Een vonnis, door vrijwel ons gehele volk begeerd, is voltrokken. Mussert werd het leven ontnomen. Ons voegt bij dit vonnis slechts het hoofd in eerbied voor God te buigen.

LOUDON TEKENT LENINGOVEREENKOMST.

Woensdag heeft dr. A. Loudon, Nederlands Ambassadeur te Washington, de overeenkomst voor de tweehonderd millioen lening aan Nederland, getekend. (Aneta).

DONKERE TOEKOMST VOOR E.V.B.

De voorzitter van het Nederlands Verbond voor Vakverenigingen, E. Kuypers, heeft een scherpe aanval gericht op de zeer linkse Eenheids Vakbeweging. Hij zeide dat de Eenheids Vakbeweging een donkere toekomst tegemoet gaat wanneer zij de nu door haar gevolgde politiek voortzet.

Hij verklaarde dat alleen met de Eenheids Vakbeweging onderhandeld kan worden indien zij de beginselen aanneemt van zijn organisatie. Het Nederlands Vakverbond telt op dit ogenblik 260.000 leden. Men verwacht vóór eind 1946 300.000 leden te hebben. (Aneta)

EEN LIJST VAN BANKEN.

De Nederlandse Bank heeft Donderdag een lijst gepubliceerd van banken die namens de Nederlandse bank buitenlandse deviezen-aangelegenheden kunnen behandelen: Het Amsterdamse filiaal van de Javase Bank, de Surinaamse Bank te Amsterdam, het Amsterdamse Bankierskantoor Mendes en Gans, het Bankierskantoor van Embden, de Continentale Handelsbank te Amsterdam. De Lange en Moraaz te Alkmaar, de Handelmaatschappij Albert Dubarry, de Hollandse Koopmansbank, de Hugo Kaufmann bank, Labouchere Amsterdam, de Noorderbank te Alkmaar, Rhodius Koenings Handelsmaatschappij Amsterdam, de Gebroeders Texeira de Mattos Amsterdam en de Tritsche Bank Maastricht.

DE VIERING IN NEDERLAND.

Vrijdag heeft Nederland plechtig de gevallenen van deze oorlog herdacht. Om 18 uur 's avonds werden alle vlaggen halfstok gehesen en optochten van zwijgende mensen trokken door de steden en dorpen terwijl alle kerkklokken luiden. Op de kerkhoven werden bloemen gelegd op de graven van de oorlogsslachtoffers. Om 20 uur 's avonds werd een minuut stilte in acht genomen. Bioscopen en theaters waren gesloten en in de meeste kerken hadden herdenkingsdiensten plaats.

Te Vught heeft Koningin Wilhelmina een rede gehouden, waarin Zij onder meer zeide: „Wij zijn hier samengekomen op deze plaats die doordrenkt is met het bloed van zovele gemartelde mannen en vrouwen, die het hoogste geofferd hebben, dat een mens geven kan. Op de vooravond van de verjaardag onzer bevrijding komen wij hier samen teneinde hulde te brengen aan hun nagedachtenis en onze diepe dankbaarheid ten uitdrukking te brengen".

Ook bracht de Koningin hulde aan de Geallieerde soldaten, de leden van de Prinses Irene brigade en de strijders van de ondergrondse beweging. Zij maakte ook bekend, dat Prof. Pieter Sj. Gerbrandy het Groot Kruis van de Nederlandse Leeuw heeft ontvangen.

Zaterdag om 11 uur werd weer een minuut stilte in acht genomen. Om 12 uur luidden alle kerkklokken en de viering van de bevrijding werd begonnen. Alle gebouwen waren versierd en extra electriciteit was toegestaan voor de feestverlichting. Zondag heeft in het stadion te Amsterdam de opvoering plaats gehad van een openlucht-spel dat de wedergeboorte van Nederland symboliseerde (Aneta).

KLEINE SCHERMUTSELINGEN.

Politietroepen hebben de Kampongs rondom Batavia doorzocht en daar gestolen legervoorraden gevonden. Zeven plunderaars zijn aangehouden.

Te Bandoeng is een Brits Indiër gedood en twee zijn gewond. Donderdag zijn twee Nederlandse militairen bij kleine schermutselingen gedood.

Te Lembang zijn tien huizen door brand vernield; de oorzaak van de brand is onbekend. Een patrouille vond de omgeving volkomen verlaten.

Bij Buitenzorg is een Japanse wapen-opslagplaats vernield. 412 Japanners zijn naar Batavia gevoerd. Te Semarang hadden de gewone vechtpartijtjes plaats, maar te Soerabaia raakte een Nederlandse patrouille slaags met 250 Indonesiërs, waaronder ook enkele Japanners. 29 Terroristen zijn gevangen genomen op Bali. Indonesiërs schoten op de petroleum-tanks van Emmahaven zonder schade te berokkenen.

Bekendmaking aan H.H. Werkgevers.

Het wnd. Hoofd van het Departement Sociale- en Economische Zaken maakt hierbij bekend, dat H.H. Werkgevers welke gevestigd zijn op het eiland Curaçao en die nog niet in het bezit zijn van een arbeidsregister als bedoeld in art. 9 van de „Landsverordening tot inschrijving van arbeidskrachten 1945" (P.B. 1945 no. 106) zich moeten wenden tot de afdeeling IVAK van het Departement Sociale- en Economische Zaken, Scharlooweg no. 76 (tel. 1795) of voor zoover het betreft werkgevers welke in het 2e of 3e district gevestigd zijn tot den betrokken Districtmeester, om dit feit te melden. Alsdan zullen hen alle inlichtingen hieromtrent worden verschaft.

Hierbij wordt er nog op gewezen dat de verplichting tot het houden van een arbeidsregister thans geldt voor ieder natuurlijk of rechtspersoon gevestigd op het eiland Curaçao, die anderen in dienst heeft, met uitzondering van personeel dat uitsluitend huiselijke diensten verricht.

Het wnd. Hoofd van het Departement Sociale- en Economische Zaken.
Mr. H. J. M. Hoogeveen.

Berlijn: Stad van Honger en Verwoesting.

Wederopbouw kan vijftig jaar in beslag nemen.

Een speciale verslaggever van „De Volkskrant" schrijft:

Toen Mevrouw Roosevelt onlangs de hoofdstad van Duitsland bezocht vertelde zij, dat „wanneer zij burgeres was van Berlijn haar de moed zou ontbreken om aan een wederopbouw ook maar te denken, laat staan er een begin mee te maken. Aan de andere kant echter", zo voegde zij er aan toe, „is het verbazingwekkend wat men niet doet voor een stad waarin men geboren en getogen is. De wederopbouw is overigens een aangelegenheid, waarover de Duitsers uiteindelijk zelf te beslissen hebben".

Berlijn blijft de hoofdstad?

Er zijn in Berlijn twee partijen, die fel tegenover elkaar staan. De ene groep vindt iedere arbeid nutteloos en overbodig, terwijl de andere alles inspant om met de opruiming van de ontzaglijke puinhopen te beginnen en de stad langzamerhand in haar vroegere staat terug te brengen. Deze mensen houden er ernstig rekening mede, dat er wel eens 50 jaar zouden kunnen verlopen voordat Berlijn weer is wat het was. De voorstanders van de wederopbouw worden gekweld door de vrees — verschillende malen was er immers als sprake van — dat de hoofdstad van het nieuwe Duitsland niet meer Berlijn, maar Frankfort a.d. Main moet zijn. Berlijn is de hoofdstad van de Pruisen.De Beieren en de Schwaben, de Rijnlanders en de bewoners van Groot Hessen, en al die anderen, die hun ongeluk nu wijten aan het oorloszuchtige Pruisen, wensen zich zo ver mogelijk te distanciëren van de hoofdstad van waaruit voor de tweede maal in 25 jaar de oorlog begon. De Beieren vergeten, dat Adolf Hitler uit Oostenrijk kwam en dat München de stad was der beweging, dat Goebbels' wieg in het Rijnland stond en vrijwel geen hooggeplaatste Nazie van oorsprong een Pruis was. Maar dat doet er niet toe: verstandelijke argumenten spelen in een dergelijk vraagstuk slechts een geringe rol, en het vervangen van de Hitler-groet door een nadrukkelijk Grüss Gott ontheft de Beieren niet van de verantwoordelijkheid, die zij mede dragen als gevolg van het Hitler-bewind.

Vluchtelingen.

Berlijn is nog de hoofdstad en zal dat allicht ook blijven. Het inwonertal bedraagt momenteel 3½ millioen. Naar de beschikbare woonruimte te oordelen is dat zeker 2½ milioen te veel, en nog dagelijks wordt het aantal uitgebreid door de stroom van vluchtelingen uit het Oosten.

De stad biedt een troosteloos gezicht. Straat na straat en plein na plein is gehavend en vrijwel onherkenbaar. De Kurfürstendamm, vroeger één der voornaamste boulevards, telt nog slechts een gering aantal gedeeltelijk bewoonbare huizen en op de achtergrond staat de fraaie Gedächtniskirche voor meer dan de helft uitgebrand en ingestort. Unter den Linden, de Brandenburger Tor, de Tiergarten, de Alexanderplatz, al deze beroemde pleinen, gebouwen, boulevards en straten, die eens behoorden tot de trots van een millioenenstad, zijn verdwenen en alleen een naamplaatje herinnert nog aan de glorie, die toch eens hun deel was.

Alle zones zijn gelijkelijk zwaar getroffen, en voor een buitenstaander, zoals ook Mevrouw Roosevelt is, moet het wel onwaarschijnlijk voorkomen, dat men van deze ruïng nog eens een stad zou kunnen maken.

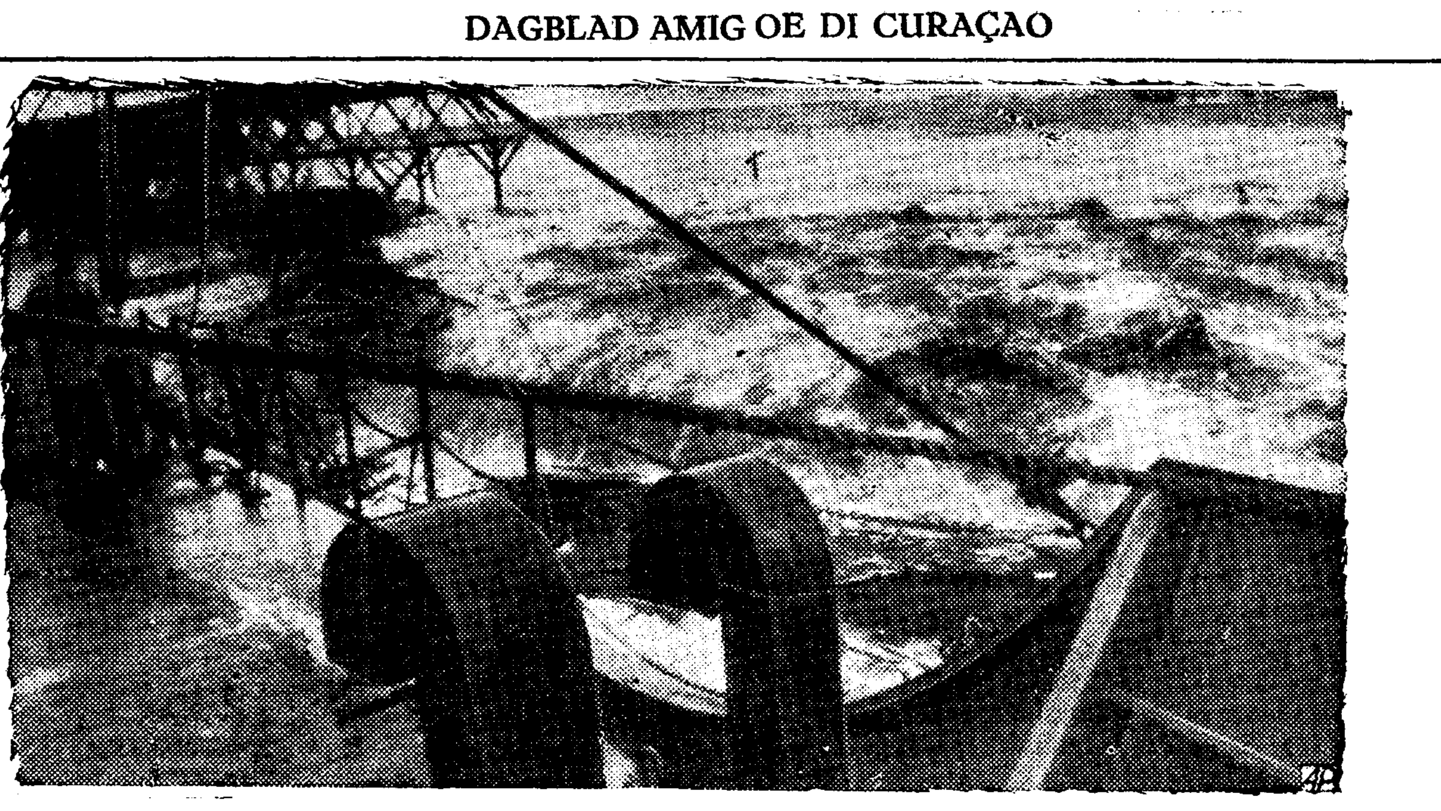
De tram rijdt.

Uiterlijk heeft de stad echter al weer een beetje van haar vroeger gezicht teruggekregen. De metro rijdt, de trams rijden, dagelijks verschijnen tientallen kranten, de „Berliner Illustrierte" prijkt weer voor de houten ramen van een enkele boekhandel, de theaters hebben hun deuren geopend en iedere avond worden er films vertoond voor een verkleumd en hongerig publiek, dat de warmte van een volle zaal verkiest boven de vochtigheid van een bunker of in het beste geval van een huis, dat tegen regen en sneeuw niet bestand is.

Berlijn werkt deprimerend. Het fleurige van de soldaten-uniformen, de levensgrote beeltenissen van Churchill, Roosevelt, Truman en Stalin vermogen niet de eindindruk weg te nemen: hier woont een radeloze apathische bevolking, die rustig en gelaten wacht wat de allernaaste toekomst zal brengen. Er is weinig of geen belangstelling voor de duizenden en duizenden vluchtelingen, er wordt nauwelijks gekeken naar de zieke en gewonde soldaten, die uit de Russische krijgsgevangenkampen zijn teruggekeerd. Ieder heeft genoeg aan zijn eigen ellende; er is maar één vraag, die allen interesseert, en dat is: hoe krijg ik vanmiddag voedsel?

Zwarte handel.

Daarom is het op de Alexanderplatz druk en verdringen honderden Berlijnse mannen en vrouwen zich in de omgeving van het voormalige Rijksdaggebouw, daarom scholen groepjes burgers steeds weer samen waar geallieerde soldaten gelegerd zijn, en waar de mogelijkheid bestaat overbodige luxe voorwerpen te verkopen tegen grof geld of te ruilen tegen levensmiddelen. Vrouwen verkopen kousen en ondergoed, schoenen en ringen, horloges en mondharmonica's, ridderkruisen met of zonder zwaarden en andere souvenirs uit het zoëven beëindigde twaalf jaar durende, duizendjarige Rijk. De prijzen zijn fantastisch. Het weekloon van een arbeider is nauwelijks toereikend om vier sigaretten te betalen, en een gesitueerd ambtenaar moet ten minste een maand werken wil hij in staat zijn voor zijn gezin een pondje boter of een kilo koffie te kopen. De Russische soldaten behoren nog steeds tot de kopers: de Noordamerikanen en Engelsen daarentegen doen hun sigaretten en chocolade van de hand tegen prijzen, die buiten ieder begrip liggen. Zo af en toe is er een razzia van Geallieerde M.P. en Duitse Polizei, maar hoe vaker een dergelijke poging om de handel te beteugelen wordt ondernomen, des te meer burgers komen er steeds weer terug.

Deze foto die gemaakt werd toen een der vloedgolven kwam aanrollen naar Hilo, Hawaii, op 1 April, toont Pier I bij de Kuhio-werf onder water en geeft de ontzaggelijke kracht van de stortvloed te kennen.

Luitenant Generaal Leonard T. Gerow legt uit aan de driejarige Marcia Peden, dat de Congresmedaille van Eer welke hij juist om haar hals heeft gehangen, vader, Korporaal Forrest E. Peden werd toegekend om zijn heldhaftig gedrag in Frankrijk waarbij hij zijn leven verloor. De weduwe van Korporaal Peden ziet toe bij de aanbieding van de medaille in Leavenworth, Kansas.

Boerengezinnen voorlopig in een Noodwoning

Een stal voor het vee — een schuur voor de oogst

In vele gebieden van ons platteland, waar de oorlog ware verwoestingen heeft aangericht, zagen vooral de boeren de winter met grote zorg tegemoet. Hun bezorgdheid werd niet alleen ingegeven door het verlangen naar een dak boven hun hoofd, maar er zou ook een schuur nodig zijn om de oogst op te slaan en een stal om het vee te herbergen; deze dwingende noodzaken stonden tevens in direct verband met onze voedselpositie. Van bijna vijf duizend boerderijen waren woning, stal en schuur geheel vernield en de gedeeltelijk vernielden benaderden de vier duizend, aldus 'Het Parool'.

Het Bureau Wederopbouw Boerderijen en de Dienst voor Landbouwherstel, die in gezamenlijk overleg zo snel mogelijk in deze noodtoestand hulp moesten bieden, stonden voor een uiterst moeilijke taak. Onder chaotische omstandigheden moest een apparaat uit de grond worden gestampt; materialen en gereedschappen waren er niet, arbeiders evenmin. Door deze moeilijkheden was het Juni 1945 geworden, voor dat overal in het land het practisch herstel kon aanvangen.

Met het oog op de naderende winter moest men er zich toe bepalen aan mens en dier een voorlopig onderdak te verschaffen. Op de fundamenten der verwoeste boerderijen werden noodbehuizingen opgetrokken, waarbij zoveel mogelijk gebruik werd gemaakt van de bouwrestanten ter besparing van bouwmaterialen.

Aannemers en arbeiders.

Ernstige moeilijkheden, die bij velen niet in alle opzichten gerechtvaardigde critiek uitlokten, deden zich in het biezonder voor in de zwaargetroffen gebieden. Toen het B.W.B. het vraagstuk der huisvesting voor zijn arbeiders had opgelost, kampte het nog met een zeer onregelmatige voorziening van materialen. Hierdoor kon het werk niet worden aanbesteed, dus werkten de aannemers in regie. Sommigen hunner hebben van deze toestand geprofiteerd door de werkzaamheden te rekken en een groter aantal arbeiders in dienst te houden dan nodig was.

Een ander bewijs van te weinig verantwoordelijkheidsbesef voor de getroffen gebieden bij sommige aannemers, is te vinden in hun tegenwerking van en oppositie tegen de vrijwillige hulpploegen. De laatsten, vooral de Friese, wilden zo vlug mogelijk opschieten. Dit konden de aannemers slechts weinig waarderen: velen zagen in hen ernstige concurrenten en zij handelden dienovereenkomstig. Dat de getroffen bevolking van deze belangenstrijd de dupe werd, scheen hun minder te interesseren.

Ondervonden de werkzaamheden hierdoor vertraging, dit werd verergerd door dat steenfabriekarbeiders, kappers boerenknechten e.a. het werk moesten verrichten van timmerlieden, metselaars en rietdekkers. Dat tempo en qualiteit hieronder leden behoeft geen betoog. Maar ook hun geringe activiteit trok de aandacht: vooral de arbeiders uit de stad onderscheiden zich hierbij in ongunstige zin van hun collega's van het platteland. Praestaties van ongeveer dertig stenen bikken per dag, en andere methoden van ernstig „lijntrekken", hebben wij persoonlijk geconstateerd. Het Departement en het B.W.B. te Zwolle stonden tegenover deze practijken vrijwel machteloos. Hun enige bestrijdingsmiddel was: het bespoedigen van een regelmatige en bevredigende aanvoer van bouwmaterialen, waardoor de werkzaamheden aanbesteed konden worden. Thans nu dit met bijna alle objecten kan geschieden ziet men, dat veel aannemers een deel van hun werklieden gaan ontslaan.

Behoorlijke resultaten.

Dat ondanks deze moeilijkheden eind 1945 vrijwel alle boerengezinnen een onderdak hadden, zij het dan een nooddak, is voornamelijk te danken aan de activiteit van het B.W.B. en de zich verantwoordelijk voelende uitvoerders, herstelploegen en werklieden.

Per 1 Juli jl. was de stand: noodwoningen gereed 449 en noodstallen 310.

Op 1 November was het aantal gereed zijnde noodwoningen gestegen tot 2103 en per 1 Januari 1946 bedroeg het 3650. Voor de noodstallen zijn de cijfers op dezelfde data respectievelijk 1656 en 4017. In aanbouw zijn nog 1332 noodwoningen en 1665 noodstallen. Naar de heer J. W. Rengelink, de perschef van de Wederopbouw, onlangs voor de radio mededeelde, zijn bij deze stand van zaken de boerengezinnen onderdak, staan 45.000 stuks paarden en hoornvee en vele duizenden varkens en schapen in de noodstallen — voor een deel opgetrokken van stroopakken — en is de oogst opgeslagen.

Enige honderden stallen kunnen niet in gebruik worden genomen, omdat er geen voldoende aantal rietdekkers zijn, die de daken kunnen aanbrengen.

Verwoest waren op 1 Januari als volgt: woning, stal en schuur 4775 gevallen, woning en stal 1703, woning en schuur 238, stal en schuur 1119, woning 488, stal 436 en alleen de schuur 756 gevallen.

Doordat vele factoren de bouwkosten beïnvloeden, lopen zij sterk uiteen en het is haast onmogelijk er een duidelijk beeld van te vormen. Het globaal inzicht, dat aan de hand van geraamde cijfers is verkregen, moet daarom met veel voorbehoud genomen worden. De gemiddelde prijs van een noodwoning zou *f* 4000 bedragen en van een noodstal *f* 3300. Het rijk draagt 90 pCt. in deze kosten bij en de gemeente 10 pCt. De huurprijs wordt door de bouwkosten niet beinvloed daar het voor de betrokken gemeente geldende huurtarief berekend wordt.

Door de Dienst van Landbouwherstel zijn adviescommissies ingesteld, die in samenwerking met de districtskantoren van het Bureau Wederopbouw Boerderijen de algemene richtlijnen voor de boerderijenbouw samenstellen de volgorde van de bouw bepalen, enz. Deze adviescommissies worden weer overkoepeld door een centrale commissie, die tevens fungeert als beroepscommissie.

Aan het B.W.B. zijn ook een aantal architecten verbonden, die in de zwaargetroffen gebieden een studie maken van de voorkomende boerderijtypen. Aan de hand van het verzamelde studiemateriaal wil men dan trachten het karakter en de inrichting van de nieuwe boerderij aan te passen aan de omgeving en de aard der werkzaamheden.

Het is begrijpelijk, dat vele boeren tegenover deze pogingen gereserveerd staan. Over het algemeen zijn zij bevreesd, dat de plannen der architecten te veel door stedelijke inzichten beheerst zullen worden, bij gebrek aan ervaring wat betreft de eisen, die een moderne bedrijfsvoering aan de inrichting van een boerderij stelt.

Nu spoedig met de bouw van nieuwe boerderijen kan worden begonnen, acht men het in de kringen der boeren noodzakelijk, hierbij zelf als practische adviseurs betrokken te worden. Ook achten velen het gewenst, dat rekening wordt gehouden met de plannen voor ruil en herverkaveling, want de nieuwe boerderijen moeten niet alleen voorzien in de noodtoestand van thans, maar moeten tevens met het oog op de reorganisatieplannen in de landbouw op de juiste plaats verrijzen dus voor de toekomst economisch verantwoord zijn (Het Parool).

ONS KONINKRIJK

DE NEDERLANDSE SPOORWEGEN.

De Nederlandse Spoorwegen, geplunderd en vernield gedurende de laatste zeven maanden der bezetting, zijn alweer bijna geheel hersteld, en zijn van plan om een van de modernste spoorweg-systemen in de wereld in te voeren.

Volgens het bestuur van de Nederlandse Spoorwegen is de ernstige Nederlandse deviezen-positie evenwel een belemmering voor hun grootste plannen. De plannen omvatten een volledige electrificatie van het systeem en het opvoeren van de snelheid van de electrische treinen van 120 tot 160 kilometer per uur, maar de onkosten hierbij inbegrepen zijn zo enorm dat elk besluit afhankelijk is van de onderhandelingen die nu gaande zijn tussen het bestuur en het Ministerie van Financiën — in verband met de algemene financiële politiek van de Nederlandse Spoorwegen.
De minder grootse plannen worden echter uitgevoerd, zoals b.v. het repareren van het bestaande electrische net — en het electrificeren van enkele speciale lijnen.

Wat de tegenwoordige capaciteiten betreft heeft het bestuur de volgende cijfers geleverd. Het totaal van de „trein-kilometers" van het personen verkeer is op het ogenblik 45% van dat bereikt in 1943. Inkomsten van het personen-verkeer (met verhoging van tarief inbegrepen) is 95% van 1943 en bijna driemaal het 1939 cijfer. Dit is weerspiegeld in de overvolle treinen.

Binnenlands vrachtverkeer is ± 90 tot 95% van 1943. Buitenlands verkeer ± 50% en het totale vrachtverkeer, wat volume betreft was ongeveer 80% van 1943. Dit herstel is zelfs opmerkelijker als men realiseert in welke toestand de Nederlandse Spoorwegen door de Duitsers werden achtergelaten na hun vernieling gedurende de Spoorwegstaking van September 1944 tot Mei 1945. De algehele schade wordt door het bestuur geschat op 500.000.000 gulden. Hier volgen meer cijfers.

Van 866 locomotieven zijn 464 gestolen en een groot gedeelte vernietigd in het geheel 84% van het totaal dat beschikbaar was in September 1944. Tot nu toe zijn 405 locomotieven uit Duitsland naar Nederland teruggebracht waarvan er maar 123 in bruikbare toestand waren. De meeste ervan zijn alleen maar geschikt om de andere locomotieven van onderdelen te voorzien. 20 Locomotieven zijn aangekocht in Zwitserland en 12 in Zweden, en 38 worden nog uit Zweden verwacht. De Nederlandse Spoorwegen gebruiken op het ogenblik 28 Duitse locomotieven die na de overgave door de Duitsers achtergelaten waren, terwijl 280 Engelse locomotieven uit de Europese „pool" geleend zijn.

Van 1496 personentreinen hebben de Duitsers 947 gestolen, waarvan 320 teruggebracht zijn. De Nederlandse Spoorwegen bezaten 29,616 goederen-wagons. De Duitsers hebben 28,543 gestolen, en er zijn maar 7,456 terug gevonden. Buitendien zijn er 11,437 locomotieven aan de Spoorwegen aangeboden uit de Europese „pool".

De statistieken van het Electrische en Diesel materieel zijn nog slechter. Van de 21 grote Spoorbruggen zijn er 11 nog onbruikbaar. Een van de grootste beletsels voor het uitbreiden van het electrische net is het tekort aan dwarsliggers die bijna niet verkrijgbaar zijn, zelfs niet in het buitenland. Er zijn onderhandelingen gaande met Mexico om het hout voor de dwarsliggers te krijgen.

Het reparatie-probleem, verklaarde het bestuur, veroorzaakt een ernstig beletsel daar de huidige capaciteiten van de werkplaatsen niet voldoende zijn ten opzichte van het vele werk vooral met het oog op de overvolle treinen en de te grote inspanning van de locomotieven. De aankomst van locomotieven uit Zwitserland en Zweden heeft in dit opzicht veel geholpen. Spoorweg-coördinatie is in Nederland ver gevorderd, vooral gedurende de oorlog toen de Nederlandse Spoorwegen een aanmerkelijk deel van de particuliere vervoer maatschappijen in handen kreeg, door aankoop van particuliere maatschappijen en het overschakelen van de electrische trammen naar bussen. Deze omzetting gaat steeds voort.

De Nederlandse Spoorwegen hebben 1,175 bussen en tractors besteld van de Crossley fabrieken in Manchester, Engeland. Deze eerste groep zal naar alle waarschijnlijkheid in Mei afgeleverd worden. (Aneta)

DANSEN.

Prof. Dr. Gerard van den Leeuw, Minister van O.K. en Wetenschappen, schrijft o.a.:

„Ik had onlangs in Londen een zeer gelukkige avond. Ik woonde daar een volksdansavond bij in het Cecil Sharphouse, het huis gesticht door den man, die de volksdans weer in ere bracht. Daar waren een paar honderd mensen, onder leiding van een professor in de biologie, die zijn wetenschap eraan gegeven had om dit werk te kunnen doen, bezig zich te oefenen in de volksdans. Men ging uit van het beginsel, dat idereen mocht mee doen, of hij geoefend was ja dan neen.

Al doende leerde men. Er waren jongens en meisjes van allerlei stand en ontwikkeling. Ook vele ouderen, tot 60 jaar toe. Zelden heb ik zulk een gave en onvervalste levensvreugde gezien. Men danste met een volkomen overgave, en ook al was het niet altijd mooi, het droeg ontzaglijk veel bij tot de lichamelijke en geestelijke tucht en tot de ontwikkeling van de gehele persoonlijkheid. Wat zouden wij een geweldig eind verder zijn wanneer deze wijze van dansen, die thans reeds in vele jeugdgemeenschappen wordt geoefend, op grote schaal werd gepopulariseerd, en de frisse en gezonde sfeer van de volksdans de benauwde en ongezonde van de moderne dancing kon vervangen.

Het is nu niet bepaald een bewijs van de bloei onzer beschaving, dat men in een Drents of Noord-Hollands dorp jazzt en swingt, juist zoals men het overal in de wereld doet, zonder iets eigens of iets verheffends. Hier ligt voor de jeugdbeweging een grote taak, die alleen goed zal kunnen worden vervuld, wanneer daarvoor geestdrift heerst. Maar de overheid kan ook daarbij een regulerende en vergemakelijkende taak vervullen. Wanneer de volksdansen in jeugdbeweging en op scholen alom werden onderwezen, zou de volksopvoeding een stuk verder zijn. Hetzelfde geldt van het volkslied.

NOG 550.000 HA NO[...]

Volgens het Centraal Bureau voor Statistiek heeft het Nederlandse landbouwbedrijf nog 550.000 HA landbouwland nodig, 257.000 voor uitbreiding van de bestaande boerderijen en 293.000 voor nieuwe boerderijen teneinde 16.830 jonge landbouwers aan werk te helpen. Het Bureau voegt hieraan toe, dat men geleidelijk zal moeten overgaan tot emigratie en aanpassing van jonge landbouwers aan andere bedrijven. (Aneta)

HEROPBOUW VAN RAFFINADERIJEN.

Dinsdag zijn John Davis en Francis Lamont van de Standard Vacuum Oil Company per vliegtuig vertrokken naar Palembang op Sumatra, teneinde de heropbouw van de raffinaderijen in ogenschouw te nemen (Aneta).

PROF. PAUL SCHOLTEN †.

De bekende Nederlandse rechtsgeleerde Prof Paul Scholten is plotseling overleden terwijl hij op weg was naar zijn kinderen in Canada. Hij was lid van de Eerste Kamer en doceerde recht aan de Amsterdamse Universiteit sedert 1907. Hij was voorzitter van de Grote Raad van Advies van de ondergrondse. Prof. Scholten was 26 Augustus 1875 geboren. Hij promoverde cum laude in 1899.

POLITIEK VAN BILATERALE VERDRAGEN

De Directeur Generaal voor Economische Betrekkingen en Voorzitter van de Interdepartementale Raad voor Handelspolitiek hield Woensdag een persconferentie, waarin hij handelde over bilaterale handelsverdragen op basis van de monetaire verdragen, waarbij de koersen vastgesteld zijn.

Hij verklaarde dat Nederland de politiek van bilaterale verdragen zal volgen in afwachting van de verwezenlijking der voorstellen van Bretton Woods. Nederland heeft handelsovereenkomsten gesloten met Zweden, Tjechoslowakije, Noorwegen, Zwitserland, België, Denemarken, Frankrijk, Portugal en Spanje, terwijl Italië en Finland nog op de lijst staan. De betrekkingen tussen Nederland en België zullen nauwer worden aangehaald door het in toepassing brengen van de Tol Unie, waarover besprekingen zijn gevoerd gedurende de laatste tijd. Dit Tol-Unie-idee past volkomen binnen het kader van het Noord Amerikaanse initiatief, dat verlaging voorstaat van de tolmuren.

De volgende stap vormen de besprekingen voor het instellen van een economische Unie, leidend tot een gecoordineerde handelspolitiek van beide landen. Tot nu toe is de Nederlandse import in België veel lager dan de Belgische import in Nederland. Nederland heeft een 800 millioen frank lening met België gesloten. Onder de huidige handesverdragen voert Nederland voor 625 millioen gulden goederen uit en importeert voor 1400 millioen gulden.

Nederland kan in 1946 voor één milliard gulden uitvoeren indien de omstandigheden een beetje gunstig zijn. Weliswaar wordt de industrie belemmerd door gebrek aan grondstoffen en kolen. Nederland wenst vóór alles uit te voeren en de pogingen die daartoe zijn aangewend hebben reeds tot bepaalde resultaten geleid. Het loslaten op internationale schaal van de bestaande monetaire beperkingen en de aanpassing van de tarieven zal veel helpen tot het verbeteren van de financiële positie van Nederland. (Aneta).

NIEUWE HOOFDSTAD VOOR TIMOR.

De vóóroorlogse hoofdstad van Timor, Koepang, is bijna geheel door bommen weggevaagd gedurende de oorlog en een nieuwe hoofdstad zal elders dienen gebouwd te worden. Het Departement van Openbare Werken van de Nederlands Indische Regering heeft een verslag uitgebracht over de te verrichten reconstructie-arbeid in Nederlands Indië. (Aneta).

GEINTERNEERDEN WORDEN AFGEHAALD.

Britse landingsschepen zijn Donderdag naar Cheribon vertrokken om 250 geïnterneerden op te halen, die daar in kampen verbleven en die door de Indonesiërs niet vrij werden gegeven toen de eerste groep van 700 refugié's op 20 April geëvacueerd werd. (Aneta)